



Mandat og oppgaver til delprosjektet: Politisk organisering

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Fellesnemnd Nye Lyngdal	19.12.2017	68/17

Endelig vedtak fattes av Fellesnemnd Nye Lyngdal

Forslag til vedtak:

1. Målsettingen med dette delprosjektet er å komme fram til en politisk organisering som bidrar til å bygge en felles positiv kultur for samarbeid i ny kommune og som ivaretar lokaldemokratiet og representasjon på en god måte.
2. Arbeidet i delprosjektet har som mål å utarbeide forslag til politisk organisering med utvalg/komitéeer og representasjon for ny kommune innen 1.4.2018
3. Arbeidet i delprosjektet har som mål å utarbeide forslag til lokaldemokratiske ordninger som ivaretar stor grad av innbyggerinvolvering/-medvirkning innen 1.4.2018.

Fellesnemnd Nye Lyngdals behandling 19.12.2017:

Avstemming:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Fellesnemnd Nye Lyngdals vedtak 19.12.2017:

1. Målsettingen med dette delprosjektet er å komme fram til en politisk organisering som bidrar til å bygge en felles positiv kultur for samarbeid i ny kommune og som ivaretar lokaldemokratiet og representasjon på en god måte.
2. Arbeidet i delprosjektet har som mål å utarbeide forslag til politisk organisering med utvalg/komitéeer og representasjon for ny kommune innen 1.4.2018
3. Arbeidet i delprosjektet har som mål å utarbeide forslag til lokaldemokratiske ordninger som ivaretar stor grad av innbyggerinvolvering/-medvirkning innen 1.4.2018.

SAKSORIENTERING

Den 28.9.2017 vedtok fellesnemnda i saken om «Prosjektorganisering og delegasjoner» (PS 53/17) at oppgaver som krever særlig god forankring og prosess og som er særlig arbeidskrevende organiseres som egne delprosjekter. Følgende delprosjekter er lagt til grunn i Nye Lyngdal.

	Politiske delprosjekter	Politisk/Adm. delprosjekter	Administrative delprosjekter
1.	Politisk organisering	Informasjon/ kommunikasjon	Digitalisering/IKT/ Arkiv
2.	Kommunevåpen/ ordførerkjede	Planstrategi/ kommuneplan	Administrativ organisering/ tjenesteutvikling
3.		Reglement/ delegasjoner mm.	Arbeidsgiverpolitikk/ avtaler

Politisk organisering er ett av to rent politiske delprosjekter og det er opp til fellesnemnda å avgjøre hvordan arbeidet i de politiske delprosjektene skal organiseres og hvilke mandat/oppgaver som er innenfor dette prosjektets rammer. Forslag til vedtak legger imidlertid til grunn fellesnemndas eget vedtak om at fellesnemnda skal vedta politisk organisering for ny kommune innen 1.4.2018.

I intensjonsavtalen mellom Audnedal og Lyngdal kommune er det lagt føringer og målsettinger for hvordan den politiske strukturen skal være for ny kommune:

- *I Lyngdal kommune skal den politiske modellen organiseres etter **formannskapsmodellen**. Det skal være følgende antall folkevalgte:*

*Kommunestyret: **35 representanter**
Formannskapet **7 representanter***

- *Det tas sikte på 29 kommunestyrerepresentanter i senere kommunestyreperioder*
- *Den nye kommunen skal arbeide for å bygge en felles, positiv kultur for samarbeidet mellom folkevalgte, mellom folkevalgte og administrasjonen, og mellom kommunen og innbyggerne.*
- *Partiene oppfordres til å bruke nominasjonsprosessene til å sikre at alle delene av kommunen er tilfredsstillende representert i styrer, råd og utvalg.*
- *Det er ønskelig å etablere både en administrativ og politisk organisasjon som er løsrevet fra slik kommunene er organisert i dag. Det betyr at man legger opp til en prosess for å etablere en organisasjon som både er tilpasset framtidens oppgaveløsning og framtidens forventninger fra innbyggerne.*
- *Det skal legges til rette for stor grad av innbyggermedvirkning og innbyggerdialog.*

Både Lyngdal og Audnedal styres etter formannskapsmodellen også i dag, men den har litt ulik form i de to kommunene. I Audnedal kan man si at det er en ren *utvalgsmodell* der ulike utvalg er blitt delegert beslutningsmyndighet av kommunestyret. I dagens Lyngdal har man kombinert

utvalgsmodellen med en *komitémodell* i den forstand at det finnes både utvalg med delegert beslutningsmyndighet (planutvalget og hovedutvalget for miljø, plan og drift), men også to komitéer (oppvekstkomitee og helse- og omsorgskomitee) som kun er saksforberedende organer uten beslutningsmyndighet. I praksis fungerer disse komitéene som politiske verksted med stor grad av dialog mellom administrasjon og politikk. I dagens Lyngdal er komitéene gitt innstillingsrett til kommunestyret, men rådmannen står også fritt til å fremme egen innstilling.

I tillegg til at utvalgs- og komitémodellen skiller på dette med beslutningsmyndighet, er det også slik at man ved bruk av komitémodellen har gjennomgående representasjon. Dette er ikke like entydig ved utvalgsmodell da gjerne flere personer fra partilistene blir involvert i utvalgsarbeidet enn kun kommunestyremedlemmene.

Diagram som viser dagens organisering i Lyngdal kommune:

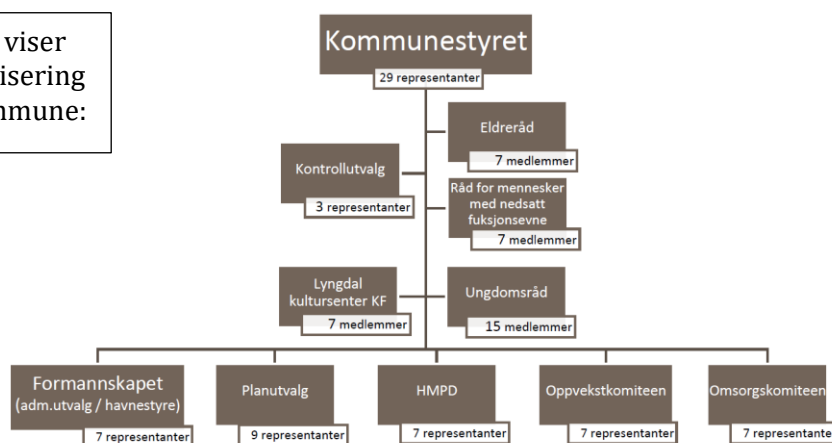
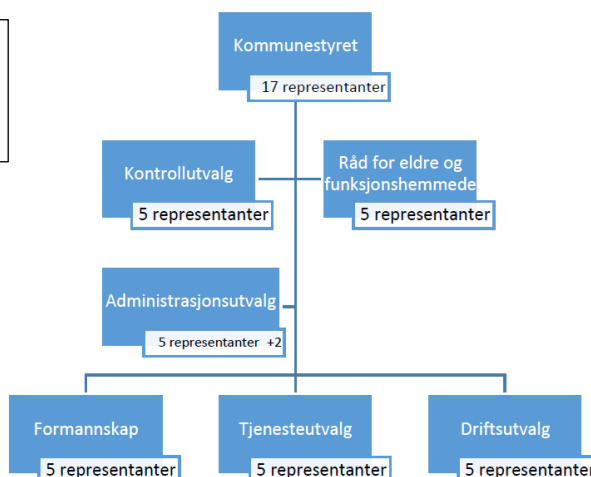


Diagram som viser dagens organisering i Audnedal kommune:



Kommuneloven og andre lover regulerer handlingsrommet for hvordan den politiske organiseringen kan være på overordnet nivå ved at flere utvalg er lovpålagte. Dette gjelder slike som kontrollutvalg, partssammensatt utvalg, klageutvalg, valgstyre, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det er også lovforslag på høring hvorvidt andre utvalg – som ungdomsråd – vil bli

lovpålagt. Å bestemme seg for politisk organisering i ny kommune innebærer imidlertid langt mer enn kun overordnet struktur og valg av utvalgsmodell. Den politiske organiseringen har med hele den lokaldemokratiske innordningen å gjøre. Det vil si hvordan medvirkningen og dialogen med innbyggerne i utformingen av politikken skal foregå. Innenfor dette området er handlingsrommet mangfoldig. I mange kommuner gjøres det forsøk på innbyggerdialog og medvirkning med ulike virkemidler. Noen eksempler er møteplasser for direkte dialog – eks «lyttepost», brukerråd, utvidede høringer, bruk av ny teknologi for samhandling, oppgaveutvalg, innbyggerforslag (minsak.no) med flere.

I hvilken grad er slike ordninger aktuelle, hva vil passe best for ny kommune og når/hvordan skal disse innføres i ny kommune?

Og videre – Hvilken organisering, representasjon og lokaldemokratiske ordninger understøtter intensjonsavtalen best?

VURDERING

Føringene i intensjonsavtalen gjør at fellesnemnda oppfordres til nytenkning i hvordan den politiske strukturen i ny kommune skal se ut. En slik tankegang er framtidsrettet da vi ser mange eksempler på at de tradisjonelle lokaldemokratiske ordningene ikke er tilpasset dagens samfunn med nye forventninger fra innbyggerne og ikke minst ny teknologi. I et slikt perspektiv har intensjonsavtalen mellom Audnedal og Lyngdal lagt opp til en praksis med føringer om stor grad av innbyggermedvirkning og innbyggerdialog. Det er et demokratisk problem at deltakelsen blant innbyggerne er synkende og at den er skjevt fordelt. Etablering av nye nærdemokratiske ordninger eller former for medvirkning i prosesser kan demme opp for noe av dette. Det er også viktig at både politikere og administrativt ansatte tar innover seg at mange roller er i endring. Erfaringer fra for eksempel Danmark har vist at praktisk politikk der borgere/fagpersoner, politikere og forvaltning utformer saksgrunnlag i samarbeidsfora og der det også er mer felles ansvar for utførelse – for eksempel ved bruk av frivillige eller næringsliv – er på frammarsj. Hvorvidt andre modeller kan passe for Nye Lyngdal bør i det minste drøftes og vurderes. Et mer direkte demokrati kan ha både positive og negative utslag, men mange kanaler for direkte deltakelse vil utvilsomt oppleves som en styrke for lokaldemokratiet. At slike kanaler finnes, er også et signal til innbyggerne om at man ønsker deltakelse. Det negative kan være at det er ressurskrevende og roller kan bli uklare. Det er derfor viktig å få fram hvilke prinsipper som bør ligge til grunn for innbyggerinvolveringen og hvilke demokratiske målsettinger den nye kommunen skal jobbe for å oppnå.

Det er en viktig presisering at det ikke er innenfor dette delprosjektets mandat å innstille på delegasjonsreglement eller øvrige reglementer som for eksempel godtgjørelser for politisk deltakelse. Et slikt arbeid anses som del av det politisk/administrative delprosjektet *Reglement, delegasjoner mm*. Det samme gjelder utarbeidelse av forslag til harmonisering av kommunale avgifter, gebyrer og brukerbetaling. Det legges imidlertid opp til at dette arbeidet påbegynnes når den politiske og administrative strukturen for ny kommune er vedtatt (høsten 2018) og vedtas av nytt kommunestyre høsten 2019. Det vil være stor grad av sammenheng mellom delprosjektet politisk organisering og de ovennevnte delprosjektene.

